

Zápisnica zo zasadnutia výboru Slovenskej fyziologickej spoločnosti (SFyS), konaného dňa 4.4.2023

na Ústave normálnej a patologickej fyziológie SAV CEM, Sienkiewiczova 1, Bratislava

Členovia a čestní členovia výboru: Babinská K, Čačányiová S, Čalkovská A, Donič V, Ferko M, Javorka K, Ostatníková D, Pecháňová O, Švorc P, Macho L, Štrbák V.

Členovia dozornej rady: Javorka M, Mravec B, Török J.

Hostia: Riečanský I.

Zasadnutie viedla prof. Čalkovská.

Hlavným bodom programu zasadnutia novozvoleného výboru bola voľba funkcionárov výboru SFyS tajným hlasovaním, o čom pojednáva osobitná zápisnica. A. Čalkovská poďakovala L. Machovi, predsedovi volebnej komisie a ďalším jej členom (M. Kvandová, R. Važan) za organizovanie volieb a L. Machovi aj za vedenie voľby funkcionárov výboru SFyS.

V tejto súvislosti sa výbor zaoberal otázkou zvýšenia účasti členov SFyS v nasledujúcich voľbách. D. Ostatníková upozornila a členovia výboru súhlasili, že účasť by pomohlo zvýšiť elektronické hlasovanie. Nakoľko stanovy SLS obsahujú len stručnú informáciu o elektronickom hlasovaní, výbor sa pred nasledujúcimi voľbami obráti na SLS so žiadosťou o možnosť absolvovať voľby do SFyS elektronicky a o špecifikáciu podmienok.

Výbor ad hoc doplnil a schválil nasledovný program rokovania:

1. Vyhodnotenie súťaže o najlepší poster mladých fyziológov na FD 2023 v Prahe
2. Informácia o Súťaži o najlepšiu publikáciu SFyS za rok 2022
3. Informácie o realizovaných a pripravovaných podujatiach
4. Opatrenia na zvyšovanie počtu členov Spoločnosti (prerokovanie podnetu)
5. Jubilanti

K bodu 1.

K. Javorka informoval o priebehu Súťaže o najlepší poster mladých slovenských fyziológov prezentovaných počas 98.FD v Prahe. Po vylúčení konfliktu záujmov sa členkami hodnotiteľskej komisie stali K. Babinská a S. Čačányiová. Okrem hodnotenia posterov priamo počas FD 2023 v Prahe bolo potrebné jeden z riadne prihlásených posterov z organizačných dôvodov vyhodnotiť online cez Google meet (13.2.2023). Komisia skonštatovala, že všetky tri prihlásené, prezentované a hodnotené postery mali vysokú vedeckú a estetickú úroveň. Komisia rozhodla udeliť prvú cenu posteru autorov z BMC SAV a LF UK v Bratislave Mihalj D, Bukatova S, Reichová A, Borbélyová V, Bačová Z, Bakoš J: "Vplyv *Shank3*- deficiencie na GABAergické synapsie v oblasti čuchového bulbu". Víťazka súťaže bola pozvaná na zasadnutie výboru, aby si prebrala ocenenie. Nakoľko sa nemohla zúčastniť, ocenenie si po dohode preberie z rúk predsedníčky hodnotiteľskej komisie K. Babinskej na Fyziologickom ústave LF UK.

K bodu 2.

Prihlášky do Súťaže o najlepšiu publikáciu členov SFyS publikovanú v roku 2022 je potrebné poslať elektronicky na adresu vedeckého sekretára (K. Javorka) do 15.5.2023. Výzva a štandardné kritéria sú v prílohe.

V tejto súvislosti sa rozvinula diskusia, či je potrebné upraviť kritériá, pokiaľ ide napr. o vydavateľstvo časopisu. Členovia sa zhodli na tom, že situácia týkajúca sa publikovania vo vede je alarmujúca a je

potrebné ju riešiť na úrovni vyšších - štátnych inštitúcií alebo medzinárodných odborných spoločností. Ideálne by bolo, keby FEPS alebo IUPS vypracovali a odporučili zoznam relevantných časopisov pre komunitu fyziológov.

K bodu 3.

Informácie o realizovaných a pripravovaných podujatiach odzneli na plenárnej schôdzi SFyS počas FD v Prahe a sú súčasťou príslušnej zverejnenej zápisnice. M. Ferko doplnil informácie o jubilejnej 50. konferencii Komisie experimentálnej kardiológie. Konferencia sa uskutoční v Mikulove 4.-6.10.2023, hlavnou organizátorkou je prof. Marie Nováková (Brno).

D. Ostatníková informovala o príprave nadchádzajúcich FD 2024, ktoré organizuje FÚ LF UK v Bratislave a ktorých súčasťou bude pripomenutie si 100.výročia fyziológie na Slovensku. Informovala o stave publikácie k tomuto výročiu a načrtla program bloku, v ktorom odznejú príspevky za fyziologické pracoviská na lekárskech fakultách a SAV.

K bodu 4.

Výbor sa zaoberal návrhom, ktorý dňa 6.2.2023 mejlom zaslal MUDr. Igor Riečanský, PhD. a požiadal o jeho prediskutovanie. Cieľom má byť rozšírenie členskej základne SFyS hlavne o mladých fyziológov. Návrh znie, aby sa inicioval vznik "Spolku pracovníkov v medicínskom výskume" a aby Fyziologická spoločnosť v tomto ohľade oslovila ďalšie odborné spoločnosti SLS z neklinických odborov, tak aby návrh na vznik takehoto spolku bol spoločným návrhom viacerých spoločností SLS. Komunikoval s JUDr. Mistríkovou, ktorá sa vyjadrila v zmysle, že prezídium SLS by takýto návrh zrejme nemalo problém schváliť, ak by mal dostatočnú podporu zdola. Návrh vychádza z faktu, že väčšina mladých fyziológov absolvovala inú ako lekársku fakultu a preto nevidia význam byť súčasťou SLS, resp. Spolku lekárov. Výbor sa rozhodol prizvať dr. Riečanského, aby osobne bližšie zdôvodnil návrh. Viacerí prítomní mali skúsenosť s tým, že mladí fyziológovia skutočne nevidia výhody členstva v SLS a SFyS. Na druhej strane je potrebné vyvíjať také aktivity, ktoré fyziológov spájajú a nie rozdeľujú na lekárov a nelekárov. Výbor má za to, že oddelenie „nelekárov“ (Mgr., RNDr., Ing. a pod.) pracujúcich v biomedicínskom výskume by mohlo mať nežiadúci dopad na prepojenie poznatkov fyziológie do medicíny. Z diskusie tiež vyplynulo, že je potrebné podporovať také fóra, na ktorých prezentujú a diskutujú spoločne všetci pracovníci v biomedicínskom výskume. V minulosti takýmito podujatiami boli o.i. zasadnutia spolku lekárov (SL), pričom pozvánky boli zasielané na všetky pracoviská. Informácie o podujatiach SL je možné nájsť v Medicínskom monitore, resp., ako medzitým preverila prof. Ostatníková v Spolku slovenských lekárov v Bratislave, na príslušných webových stránkach (napr. www.sslba.sk). Stále existuje možnosť aj pre experimentálnych fyziológov organizovať vedecké/odborné schôdze pod hlavičkou príslušného SL.

Členovia výboru sa dohodli, že sa výbor SFyS opakovane obráti na SLS so žiadosťou o zmenu Stanov SLS a Príspevkového poriadku v tom zmysle, aby členovia SFyS – nelekári - nemuseli byť automaticky členmi spolku lekárov. Je potrebné zdôrazniť, že finančný aspekt tu nehrá rolu, nakoľko ročné členské v spolku lekárov je aktuálne 2,- eurá. Posledný návrh výboru SFyS z roku 2011, aby členovia SFyS, ktorí nie sú lekári nemuseli byť členmi Spolku lekárov bol Prezidiom SLS dňa 21.3.2012 jednoznačne zamietnutý s odôvodnením: „ Každý člen SLS má byť, okrem jednej odbornej spoločnosti aj členom spolku lekárov/farmaceutov podľa miesta bydliska, alebo pracoviska. Tento princíp sa má zachovať. Vyplýva z tradície SLS, ktorej činnosť v minulosti naväzovala na činnosť spolku lekárov/farmaceutov pôsobiacich na našom území ešte pred vznikom SLS.“

Členovia výboru sa zhodli v tom, že malý záujem mladých fyziológov o členstvo v SFyS môže sčasti prameniť aj z nedostatku informácií. Výbor pripraví na webstránku materiál, v ktorom zhrnie výhody členstva v SFyS, resp. v odborných spoločnostiach/spolkoch SLS vo všeobecnosti.

K bodu 5.

Jubilanti: Vedecký sekretár SFyS predložil zoznam jubilentov v roku 2023 s prehľadom doterajších ocenení jubilentov z evidencie SLS. Výbor pripraví a podá návrh na udelenie ocenení pre MUDr. V. Štrbáka, DrSc., Ing. J. Brtka, CSc., Ing. A. Zahradníkovú, DrSc., a prof. RNDr. P. Švorca, CSc.

Po skončení zasadnutia sa členovia výboru a dozornej rady spoločne odfotografovali.

Predsedníčka poďakovala p. riaditeľke Čáčányiovej za príjemnú atmosféru pre rokovanie.

Zapísali: Andrea Čalkovská
Kamil Javorka

V Martine dňa 7.4.2023